

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
และประพฤตินมิชอบ ประจำปี ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ
อำเภอ ทาเลี จังหวัด เลย

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดความแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหายุติที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการลดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ ตามคำสั่งรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพจน์มิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ละส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ ฝั่ระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพจน์มิชอบได้ ในการนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ จึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานประกอบด้วย ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปี๒๕๖๖เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ตลอดจนมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ

๒๔ มกราคม ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง
 - ๗.๑ การระบุความเสี่ยง
 - ๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
 - ๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
 - ๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
 - ๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๖ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่จังหวัดเลย

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กร ถือเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือกรณีที่เกิดกับการทุจริตจะช่วยเป็นหลักประกันระดับหนึ่ง ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่ประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre – decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ post – decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร COSO ๒๐๑๓ (Committee of sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อองค์กรกำกับ ดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

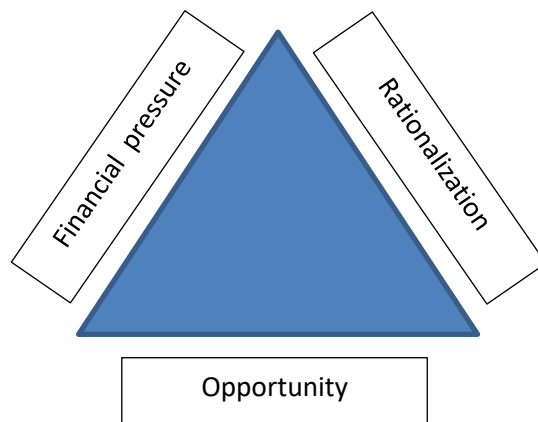
หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ หาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

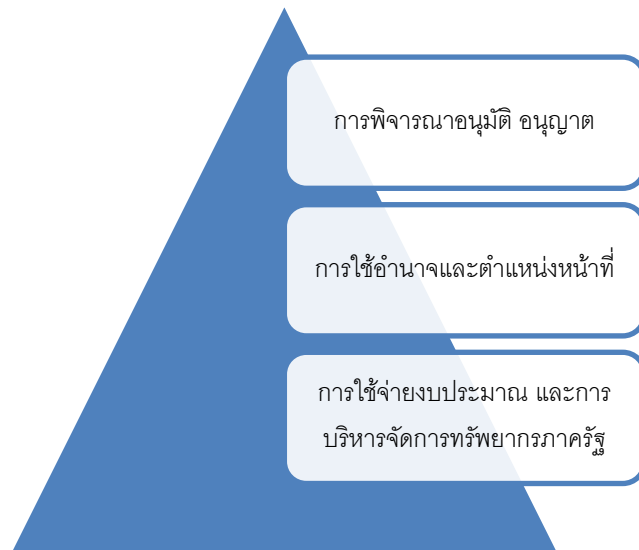
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

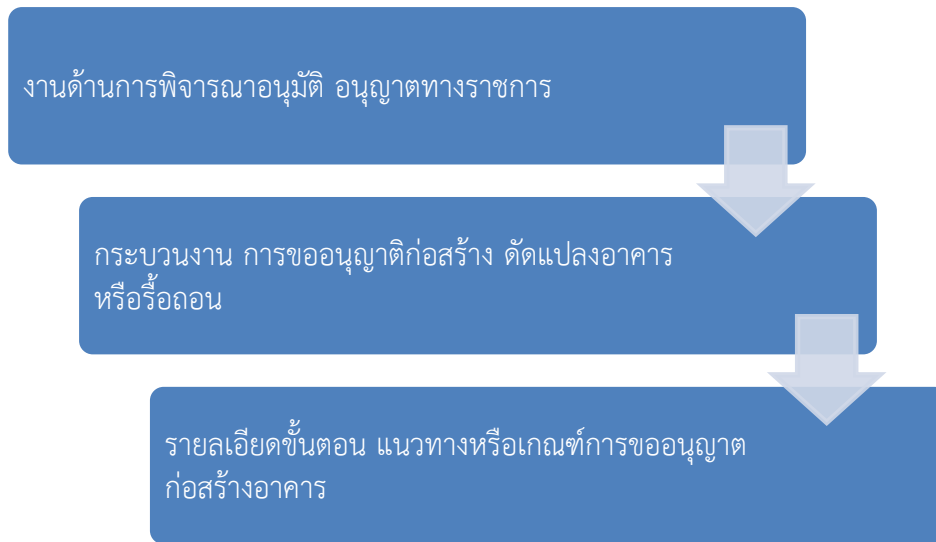
๑	• ระบุความเสี่ยง
๒	• การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓-	• เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔	• การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕	• แผนบริหารความเสี่ยง
๖	• การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗	• จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘	• การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙	• การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยง ต้องดำเนินการ ดังนี้

- คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (มาจาก ๓ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณาอนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ)
- เลือกงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เลือกกระบวนการงาน จากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- ตัวอย่าง -

๗.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูล ในส่วนของรายละเอียดและขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น อาจ ประกอบด้วยกระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงที่เสี่ยง ต่อการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการ ประเมิน เนื่องจากในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามี ความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการ ป้องกันการทุจริต หรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในระเภทความเสี่ยง ซึ่ง เป็น Known factor และ Unknown factor

Known factor	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่า จะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/ พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ

ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาคีรัฐ

ชื่อกระบวนการงาน กิจกรรมรายงานเงินคงเหลือประจำวัน

ชื่อหน่วยงาน การเงินและบัญชี กองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง(Known factor และ Unknown factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor	Unknown factor
๑	ใบเสร็จรับเงินมีการ ลบ แก้ไข เพิ่มเติม อาจจะทำให้เกิดความเสี่ยงในเรื่องการทุจริต ปลอมแปลงใบเสร็จรับเงิน		√
๒.	กระบวนการคัดเลือกผู้ให้บริการที่อาจไม่เข้มแข็งหรืออาจไม่ดำเนินไปตามมาตรฐาน หรือแนวทางที่ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่ได้มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง		√
๓.	ผู้รับจ้างอาจไม่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในด้านนั้น ส่งผลให้งานที่ส่งมอบไม่ได้ประสิทธิภาพ ทำให้การใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส	√	
๔	การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง และผู้รับจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง	√	

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ

ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

ชื่อกระบวนการงาน การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ เอดส์

ชื่อหน่วยงาน สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง(Known factor และ Unknown factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor	Unknown factor
๑	การถือเงินสดจำนวนมากจากธนาคารมายังสำนักงานและนำเงินสดจำนวนมากลงไปจ่ายให้ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ จะมีความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการถือเงินสดจำนวนมาก	√	

หมายเหตุ : อธิบายรายละเอียด พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

- ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว √ Known factor
- ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น √ Unknown factor

๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การนำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริต ของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถเฝ้าระวังความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติสถานะสีแดง

ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	ใบเสร็จรับเงินมีการ ลบ แก้ไข เพิ่มเติม อาจจะทำให้เกิดความเสี่ยงในเรื่อง การทุจริตปลอมแปลงใน เสร็จรับเงิน		√		
๒	กระบวนการคัดเลือกผู้ให้ บริการที่อาจไม่เข้มแข็ง หรืออาจไม่ดำเนินไปตาม มาตรฐานหรือแนวทางที่ ถูกต้องตามระเบียบและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และ การสืบราคาที่กำหนดว่า ต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่ได้ มีการสืบราคาจาก ผู้ประกอบการจริง		√		
๓	ผู้รับจ้างอาจไม่ได้เป็น ผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้มี ประสบการณ์ในด้านนั้น ส่งผลให้งานที่ส่งมอบไม่ได้ ประสิทธิภาพ ทำให้การใช้ งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส		√		
๔	การใช้ดุลพินิจในการเลือก วิธีการจัดซื้อจัดจ้างและ ผู้รับจ้างโดยวิธี เฉพาะเจาะจง		√		

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๕	การถือเงินสดจำนวนมาก จากธนาคารมายัง สำนักงานและนำเงินสด จำนวนมากลงไปจ่ายให้ ผู้สูงอายุ คนพิการ และ ผู้ป่วยเอดส์ จะมีความเสี่ยง ด้านความปลอดภัยในการ ถือเงินสดจำนวนมาก		√		

๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง จนถึงสูงมาก (สีส้ม กับ สีแดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีค่า ๑ – ๓ ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ค่า ๑ – ๓ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น must หมายถึงความจำเป็นสูง ของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น Should หมายถึงจำเป็นต่ำ ในการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ ๑

ระดับของความรุนแรงผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ การเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายใน internal process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์กรความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ระดับความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ ระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น x รุนแรง
๑	ใบเสร็จรับเงินมีการ ลบ แก้ไข เพิ่มเติม อาจจะทำให้เกิดความ เสี่ยงในเรื่องการทุจริตปลอม แปลงในเสร็จรับเงิน	๒	๒	๔
๒	กระบวนการคัดเลือกผู้ให้บริการ ที่อาจไม่เข้มแข็งหรืออาจไม่ ดำเนินไปตามมาตรฐานหรือ แนวทางที่ถูกต้องตามระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และ การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่ได้มีการสืบ ราคาจากผู้ประกอบการจริง	๑	๒	๓
๓	ผู้รับจ้างอาจไม่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในด้าน นั้น ส่งผลให้งานที่ส่งมอบไม่ได้ ประสิทธิภาพ ทำให้การใช้ งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส	๑	๒	๓
๔	การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการ จัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธี เฉพาะเจาะจง	๒	๒	๔
๕	การถือเงินสดจำนวนมากจาก ธนาคารมายังสำนักงานและนำ เงินสดจำนวนมากลงไปจ่ายให้ ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วย เอดส์ จะมีความเสี่ยงด้านความ ปลอดภัยในการถือเงินสดจำนวน มาก	๒	๒	๔

๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

การนำค่าความรุนแรงจากตาราง ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีการควบคุมการทุจริตในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
ใบเสร็จรับเงินมีการ ลบ แก้ไข เพิ่มเติม อาจจะทำให้เกิดความเสี่ยงในเรื่องการทุจริตปลอมแปลงใบเสร็จรับเงิน	พอใช้		√	
กระบวนการคัดเลือกผู้ให้บริการที่อาจไม่เข้มแข็งหรืออาจไม่ดำเนินไปตามมาตรฐานหรือแนวทางที่ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องและการสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่ได้มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง	พอใช้	√		

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
ผู้รับจ้างอาจไม่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในด้านนั้น ส่งผลให้งานที่ส่งมอบไม่ได้ประสิทธิภาพ ทำให้การใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส	พอใช้	√		
การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง และผู้รับจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง	พอใช้	√		
การถือเงินสดจำนวนมากจากธนาคารมายังสำนักงานและนำเงินสดจำนวนมากลงไปจ่ายให้ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ จะมีความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการถือเงินสดจำนวนมาก	พอใช้	√		

๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง

การนำเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง ค่อนข้างสูง และปานกลางมาทำแผนบริหารความเสี่ยง ตามลำดับความรุนแรง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง.....แผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ.....

รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการดำเนินการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ใบเสร็จรับเงินมีการ ลบ แก้ไข เพิ่มเติม อาจจะ ทำให้เกิดความเสี่ยงในเรื่องการทุจริตปลอม แปลงใบเสร็จรับเงิน	- การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ - จัดทำคู่มือ หลักเกณฑ์ มาตรการการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย	เดือน เมษายน ๒๕๖๖	การคลัง
กระบวนการคัดเลือกผู้ให้บริการที่อาจไม่ เข้มแข็งหรืออาจไม่ดำเนินไปตามมาตรฐานหรือ แนวทางที่ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง และการสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่ได้มีการสืบราคาจาก ผู้ประกอบการจริง	- กำหนดมาตรฐานและแนวทางในการคัดเลือกผู้ให้บริการที่ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปด้วยความ โปร่งใสและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร	เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๖	การคลัง
ผู้รับจ้างอาจไม่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้มี ประสบการณ์ในด้านนั้น ส่งผลให้งานที่ส่งมอบ ไม่ได้ประสิทธิภาพ ทำให้การใช้งบประมาณที่ ไม่คุ้มค่า โปร่งใส	กำหนดเกณฑ์การประเมินเลือกผู้ให้บริการให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ มีส่วนร่วมในการคัดเลือกมีความเข้าใจเกณฑ์การประเมินตรงกัน และเกณฑ์การประเมินควรครอบคลุมหลายหลาย	เดือน เมษายน ๒๕๖๖	การคลัง
การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง และผู้รับจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง	กำหนดระยะเวลาในการดำเนินโครงการที่ชัดเจน เพื่อให้ สามารถดำเนินงานตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างได้อย่าง ถูกต้อง	เดือน เมษายน ๒๕๖๖	การคลัง
การถือเงินสดจำนวนมากจากธนาคารมายัง สำนักงานและนำเงินสดจำนวนมากลงไปจ่ายให้ ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ จะมีความ เสี่ยงด้านความปลอดภัยในการถือเงินสด จำนวนมาก	๑.กำชับ ติดตาม เพิ่มความระมัดระวัง เจ้าหน้าที่ ๒. ติดตามการจัดสรรงบประมาณของกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบสถานะทางการเงินและปรับเปลี่ยนไปตาม สถานการณ์	เดือน เมษายน ๒๕๖๖	สำนักปลัด

